Mehmet Akif **Memmi**

mamemmi@setav.org

KORONAVİRÜS GÜNLERİNDE KİTAP VE YAYINCILAR

GELİNER NOKTADA E-KİTAP İÇİN ÇOK GENİŞ BİR FIRSAT PENCERESİNİN AÇILDIĞI SÖYLENEBİLİR. İNSANLARIN EVLERE KAPANMASIYLA BİRLİKTE E-KİTAP HEM KOLAY ULAŞILMASI HEM DE HİJYENİK AÇIDAN HERHANGİ BİR SIKINTI İÇERMEMESİ ÖNEMLİ BİR TERCİH NEDENİ OLACAKTIR. BUNUN YANINDA BURADAN ELDE EDECEKLERİ GELİR YAYINCILARA FAALİYETLERİNİ SÜRDÜRMEK İÇİN BİR CAN SUYU OLABİLİR.

Koronavirüs salgını bütün dünyada etkisini gösteriyor. Salgının yayılma hızı ve ölümler katlanarak artıyor. Bugünlerde salgına dair gelişmeleri maalesef doktorlardan ziyade istatistik uzmanları ve matematikçilerden takip ediyoruz. Normal zamanlarda 72 milletten ziyaretçilerin doldurduğu tarihi meydanlar sessiz. Turistik alanlar icra memurlarının henüz ayrıldığı iş yerleri gibi. Dünyanın her köşesinden yayıncıların merakla beklediği Bolonya ve Londra kitap fuarları iptal edildi. Kütüphaneler ve kitapçıların birçoğu faaliyetlerine ara verdi.

2020'ye iyi bir giriş yapan yayın dünyası diğer bütün sektörler gibi durumu anlamaya çalışıyor. Salgın sürecinde yavaşlayan ekonomik faaliyetlerin korunması için ilk açıklanan "Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi"ne yayıncılık sektörü de hızlı bir şekilde eklendi. Ekonominin

ayakta kalması ve istihdamın korunması adına alınan diğer önlemler, şüphesiz yayıncılık sektörünü de kapsıyor.

Koronavirüs salgınının ilk günlerinde yayınevleri kendi online satış mecralarında büyük indirimler uyguladı. Yine bazı kitap satış siteleri çeşitli kampanyalar düzenledi. Kargolar çalışmaya devam ettiği sürece bu yöntem basılı kitap edinmek için en uygun yol gibi görünüyor. Halihazırda internette dışarıdan gelen paketlerin nasıl dezenfekte edileceğine dair bilgilendirici birçok video mevcut. Öte yandan yayıncılar salgın hastalıklar ya da distopik eserleri gündemle uygun bir şekilde görünür hale getirdi. Tabii ki bazı acar yayınevleri koronavirüse dair kitap yayımlamayı ihmal etmedi. Bunun sadece Türkiye’de yaşanmadığını birçok ülkede de benzer şekilde kitapların yayımlandığı unutulmamalı. Bu kitaplarla ilgili dikkat edilmesi gereken içeriğin sıhhati ve eğer sağlığa dair tavsiyelerde bulunuyorsa yazarın bu alanda çalıştığı ve muteber biri olup olmadığı mutlaka sorgulanmalı.

Evde Çalışıyor, Evde Okuyoruz

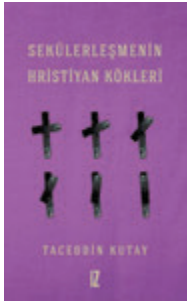
Birçok yayınevi evden çalışma ya da dönüşümlü çalışma usulünü benimsedi. Zaten bazı belli başlı birkaç yayınevi dışındaki yayıncılar freelance çalışan editörlerle yayın süreçlerini yürüttüğü için çok büyük bir değişiklik yaşanmayacak onlar açısından. Tabii süreç sonrası muhtemelen evden çalışmanın ve kadrolu personellerin yerini freelance çalışanların alabileceği bir tablo ağırlık kazanıyor.

Bu süreçte uzaktan eğitim ve evden çalışma ağırlık kazandığı için şüphesiz kitap okumak için de bolca vakit olacak. Normal şartlarda uzun görüşme ve toplantılar ile yolda geçen verimsiz zamanın daha iyi bir şekilde değerlendirilmesi gerekir ama şimdiye kadar kitap okuma alışkanlığı edinmemiş birinin bugünlerde bu alışkanlığı kazanması gerçekten büyük bir başarı olur. Aksine düzenli okumaya çalışan birçoklarının alışık oldukları düzenin bozulması sonucu koronavirüs öncesi (KÖ mü demeliyiz?) döneme göre zamanlarını daha verimsiz değerlendirdiklerine dair şikayetleri duyuyoruz. Yine de ümitsizliğe kapılmaya gerek yok. En sevdiğiniz yazardan, ilginiz çeken konudan veya size sıcak gelen bir kapağı kaldırarak okumayı deneyin. Belki de evden çıkmadığınız günlerde ruhunuza iyi gelecek sizi diyar diyar gezdirecek bir esere denk geleceksiniz.

Kitaplarla haşır neşir olmak istiyorsanız bugünleri kitaplığınızı yeniden düzenlemek için bir fırsat olarak da değerlendirebilirsiniz. Rafları ve kitapları temizler ve de dağılan kitapları tekrar konularına, yazarlarına, yayınevlerine ya da en kötü ihtimalle ebatlarına göre bir düzene sokarsınız. İlla ki arada geçmişte aldığınız ama okumaya fırsat bulamadığınız, şuna bir bakayım diyeceğiniz kitap olacaktır. Bunun yanında eğer evinizde eski kitaplar varsa onların bakımıyla ilgilenilebilirsiniz. Kitapların ömrünü kemiren kurtlardan kurtulmak ve eski kitapların ömrünü uzatmak için de internette birçok faydalı video var. **■**

E-KİTAP: ŞİMDİ DEĞİLSE NE ZAMAN?

D&R’lar ve birçok kitapçı kapalı. Kitap almak isteyenlerin önündeki seçenekler kısıtlı. Online alışveriş siteleri ve e-kitap ilk akla gelen seçenekler. Türkiye’de e-kitap emekleme aşamasından yürüme aşamasına bir türlü geçemedi. Büyük heyecanla başlayan süreç daha sonra yerini sessizliğe bıraktı. Bunda e-kitap hizmeti veren sitelerin verdikleri sözleri tutamaması, okurların ve yayıncıların alışkanlıklarından vazgeçmemesi ve korsan paylaşım sitelerinin önüne geçilememesi etkili oldu. Ancak bugün gelinen noktada e-kitap için çok geniş bir fırsat penceresinin açıldığı söylenebilir. İnsanların evlere kapanmasıyla birlikte e-kitap hem kolay ulaşılması hem de hijyenik açıdan herhangi bir sıkıntı içermemesi önemli bir tercih nedeni olacaktır. Bunun yanında buradan elde edecekleri gelir yayıncılara faaliyetlerini sürdürmek için bir can suyu olabilir. Özellikle bazı e-kitap satış platformlarının yayıncıların payını basılı kitapların aksine kitap satıldıktan sonra hızlı bir şekilde ödemeleri ciddi bir avantaj. Yine bu dönemde dağıtımda yaşanacak zorlukları aşmak için bazı yeni başlıkların e-kitap olarak yayımlanması bu alana ilgiyi artıracaktır. Hatta bu noktada öncülük edecek yayınevlerinin ciddi karşılık bulacakları ifade edilebilir.

Yeni Çıkanlar

- **Mert Hüseyin Akgün**, *FETÖ’nün Askeri Kanadı: Genelkurmay Çatı Davası*, SETA, 2020
- **Taceddin Kutay**, *Sekülerleşmenin Hristiyan Kökleri*, İz Yayıncılık, 2020
- **Mustafa Akar**, *Coğrafya Kederleri*, Turkuvaaz Kitap, 2020
- **Alper Mumyılmaz (der.)**, *Darbeler Tarihi, Siyaseti Sosyolojisi*, Orion Kitabevi, 2020
- *Temel İslam Ansiklopedisi (8 cilt)*, İSAM, 2020